

16

M E D I C A T I O
 V I R I
 CACHEXIA LEVCOPHLEGMATICA
 A F F E C T I:

Q V A M,

Divino adjuvante Numine,

SUB PRÆSIDIO

CLARISSIMI VIRI

D. HENRICI REGII,

Reip. Vtrajectinæ Poliatri, & Medicinæ
 ac Botanices Professoris Ordinarii,

Publicè examinandam proponit

PETRUS WASSENAER Ultrajectinus.

Ad diem 2. Octobris, horâ 9. matutinâ.

Naturâ & Industriâ.

TRAJECTI AD RHENUM,

Ex Officinâ Iobannis à Noortdyck, In Acad. Typographi.

Anno 1647.

*Eruditione, Doctrinâ, & Integritate vitæ
conspicuo Viro,*

D. ASSVERO MATHISIO,
In Ecclesia Remonstrantium, quæ
Roterodami nomine Christi col-
ligitur, pastori vigilantissimo:

Speçtatissimo & Gravissimo Virò,

D. GERARDO CROESEN,
Civi Reipubl. Ultrajectinæ dignif-
simo, Avunculo suo, æque cum su-
periori, eo, qui cognatum decet,
honore semper prosequendo:

Hoc qualecunque γύμνασμα

Dedicat consecratque

P. WASSENAER

Φιλίατε.

M E D I C A T I O

V I R I

CACHEXIA LEUCOPHLEGMATICA
A F F E C T I.

I.

Vir quadraginta annorum, febrî erraticâ diu fatigatus, & tandem ab eâ liberatus, incidit in pedum & tibiârum inflationem; quæ deinde, per femora & testes paulatim ascendens, totum corpus, faciem ipsam, palpebras, labia, ac gingivas occupavit. Color corporis ad fœdam albedinem declinat. Digi- ti partibus externis impressi aliquamdiu profunda in iis reliquunt vestigia. Urina est pauca & cruda. Pulsus debilior. Coctio ventriculi tarda. Corporis motus lentus & languidus.

II.

Afficitur in hoc ægro totus corporis habitus; ut ad oculum patet: item hepar, ventriculus, lien, & aliæ partes, chylosi & chymosi ac etiam sanguificationi inservientes; quod totius corporis inflatio & tumor indicant.

III.

Morbus, quo æger laborat, est intemperies viscerum chylosi chymosi & sanguificationi inservientium serosa, pituitosa, & vaporosa, quæ, totum corpus tumore molli inflans & distendens, fœdoque pallore perfundens, *Cachexia leucoplegmatica* appellatur.

IV.

Causa prima sive procatartica huius morbi est febris erratica, quæ diu ægrum nostrum fatigavit. Hinc calor natus, primò

Cc 2

quidem

quidem nimis fuit intensus; sed postea, ex dissipatione spirituum & oleaginosarum partium, imminutus: unde humores serosi & pituitosi, item vapores crudi & crassi copiose fuerunt in visceribus geniti; qui, in vasis cum sanguine contenti, antecedentem huic morbo præbuerunt causam. ii verò, propter debilem viscerum calorem, cum reliquis sanguinis partibus non satis bene mixti, atq; ideo extra vasa in habitum corporis, cujus minor quam viscerum est calor, sese effundentes, & illi qualicumque modo agglutinantes, *continentem* hujus morbi & symptomatum constituunt causam.

V.

Nam serosa & pituitosa illa materia, circa viscera chyloseos & chymoseos ac sanguificationis existens, producit ibi intemperiem jam commemoratam. Extra vasa verò in pedes, propter longiorem à corde & reliquis visceribus distantiam, & seri gravitatem, effusa, facit ibi tumorem œdematosum, digitorum impressorum vestigia, ob partium mollitiem, aliquamdiu retinentem. Hic, malo ingravescente, primum tibias & femora, deinde totum habitum corporis, item brachia & caput, in eoque faciem, labia & gingivas tandem occupavit.

VI.

Et quoniam serosa hæc materia, ob dictas causas, in habitu corporis hæret, idcirco pauca ejus quantitas ad renes defertur; quæque eo deportatur, est crassa & cruda, ac obstructos etiam ibi invenit poros. hinc urina etiam est pauca & cruda. Quia verò ab hoc sero & sanguine crudo ac frigidior calor ventriculi & cordis, jam antea à febris præcedente debilis, magis magisque debilitatur, hinc pulsus est justo debilior, ac concoctio ventriculi, ut & aliarum partium, tarda. Et denique, quia moles corporis ab hoc tumore est gravis, & spiritus animales, ob serosam hanc cacochymiam, pauci, hinc motus corporis est languidus & tardus.

Morbis

VII.

Morbus hic valde est periculosus, quia chylosis & chymosis, atque hinc sanguificatio, graviter est læsa, & difficulter corrigi potest. Non tamen desperandum: sæpe enim hujusmodi cachexia sanari solet.

VIII.

Ne itaque in lethalem leucophlegmatiam vel ascitem abeat, Curatio quam primum erit inchoanda: quæ consistet in causæ antecedentis & continentis ablatione, & intemperiei viscerum & habitus corporis per contraria correctione,

IX.

Primò itaque purgetur tali haustu:

- Rx: diaphæntici vnc. s.
- tartari vitriolati scrup. j.
- dissolve in aq: carduibenedicti vnc. ij. s.
- adde aq. cinnamomi vnc. s. scammonij gr. viij.
- misce F. potio, mane jejuno ventriculo exhibenda.

Postea utatur hoc apozemate aperiente, alterante, & purgante:

- Rx. cort. rad. apij, ireos recent.,
- ebuli, an. vnc. j.
- bryonia dragm. ij.
- enula camp. dragm. ij.
- herb. cuscute, agrimonia, ceterach,
- carduibened, fumarie an. m. j.
- absinthij vulg. & romani an. m. s.
- flor. geniste, sambuci, centaur. min. an. p. j.
- sem. anisi, fæniculi, carui, dauci an, dragm. ij.
- Fol. sennæ vnc. j. s. agarici, rad. esule an. dragm. s.
- rabarb. dragm. j.
- Zinzib., cinnamomi, schenanthi an. scrup. j.
- ubar. pass. vnc. j. prunor. acidor. paria viij.

Cc 3

liquere

liquiritia rasa dragm. ij.

Decoq. ex aq. com. & vini albi part. aq. ad lib. j. s.

*& colentur pro Apozemate, de quo bibat ager
vncias quatuor mane jejunus.*

Ubi aliquoties purgatus fuerit, utatur his tabellis corrobo-
rantibus & intemperiem viscerum corrigentibus:

R. spec. el. aromatici rosati

diarrhodon. abbat. diamargar. frig.

an. dragm. j. s.

rasura eboris, cornu cervi, an. dragm. j.

ol. cinnamomi, caryophyll. an. scrup. s.

saccari albi dissoluti in aq. ros. vnc. ij.

F: *tabellæ dragm. ij. pondere; capiat unam
horâ ante prandium & cenam.*

Ventriculus & præcordia hoc foveantur linimento:

R. ol. nucis moschata, mentha, absinthij,

amigdal. amarar. an. vnc. s.

cera parum. F. linimentum, quo regio

ventriculi mane & vesperi illinatur, &

superponatur scutum ex bombace.

Alvus si postea substiterit, moveatur subinde his pilulis.

R. aloes rosata.

spec. hiera simpl.

rabarb., agarici trochis. an. dragm. j. &

tum syr. de absinthio q. s. F. massa, de qua capiat

scrup. j. horâ unâ ante cenam.

X.

Cibus sit euchymus, ex pane triticeo, bene fermentato,
carnibus gallinaceis, vervecinis, perdicibus, ovis forbilibus;
aromatibus moderate conditus. Abstineat à multis jurulentis
& sorbitionibus, ac multo potu; qui sit cerevisia & vinum album
mediocrium virium. Bis terve in die alatur quantitate cibi, quam
facile conficere potest. Versetur in aëre mediocriter calido. Mo-
derate ambulando se exerceat. Bene dormiat; & tristitiam
fugiat.

COROLLARIA.

1. **M**ens humana est, quâ actiones cogitative ab homine primò peraguntur; eaque in solâ cogitatione, sive cogitandi facultate ab interno principio, consistit.
2. Quantum ad naturam rerum attinet, ea videtur pati, ut mens possit esse vel substantia; vel quidam substantia corporea modus; vel, si nonnullos alios philosophantes sequamur, qui statuunt extensionem & cogitationem esse attributa, quæ certis substantiis, tanquam subjectis, insunt, cum ea attributa non sint opposita, sed diversa, nihil obstat quo minus mens possit esse attributum quoddam, eidem subjecto cum extensione conveniens, quamvis unam in alterius conceptu non comprehendatur. Quicquid enim possumus concipere, id potest esse: Atqui, ut mens aliquid horum sit, concipi potest; nam nullum horum implicat contradictionem: Ergo ea aliquid horum esse potest.
3. Errant itaque, qui asserunt nos humanam mentem clare & distincte, tanquam necessariò a corpore realiter distinctam, concipere.
4. Quod autem mens revera nihil aliud sit quam substantia, sive ens realiter à corpore distinctum, & actu ab eo separabile, & quod seorsum per se subsistere potest, id in sacris literis, plurimis in locis, nobis est revelatum. Atque ita, quod per naturam dubium quibusdam esse potest, per divinam in sacris revelationem nobis jam est indubitatum.
5. Nec obstat, quod de corpore dubitare, de mente verò dubitare nequaquam possimus. Hoc enim illud tantum probat, quod, quamdiu de corpore dubitamus, illum, ejus esse modum, dicere non possimus.
6. Mens humana, quamvis sit substantia à corpore realiter distincta, in omnibus tamen actionibus, quamdiu est in corpore, est organica. Atque ideo, pro variâ corporis dispositione, cogitationes mentis sunt variæ.
7. Cum hæc sit natura à corpore & corporis dispositione diversa, nec ab hac oriri queat; ea est incorruptibilis.
8. Cumque ea nullas partes, nec ullam extensionem in conceptu suo habeat; frustra quaeritur, an sit tota in toto, & in singulis partibus tota.
9. Cum mens æque ab imaginariis, atque a veris, affici queat, hinc per naturam dubium est, an ulla corpora à nobis revera percipiantur. Verùm, etiam hoc dubium, tollit divina in sacris revelatio, quâ indubitatum est

Deum

is;
tis
m
m
o-
m

Deum coelum & terram, & omnia, quae in eis continentur, creasse & etiam
num conservare.

10. Vinculum, quo anima cum corpore conjuncta manet, est lex immutabilis naturae, quae unumquodque manet in eo statu, in quo est, donec inde ab alio deturbetur,
11. Cum sit substantia, & in generatione nova producat; rectissime sentire videntur illi, qui animam rationalem, per immediatam creationem, à Deo, in generatione, produci volunt.
12. Mens non indiget ideis, vel notionibus, vel axiomatis innatis: sed sola ejus facultas cogitandi, ipsi, ad actiones suas per agendas, sufficit.
13. Atque ideo omnes communes notiones, menti insculptae, ex rerum observatione vel traditione originem ducunt.
14. Immo ipsa Idea Dei, menti insita, est vel ex divina revelatione, vel traditione, vel rerum observatione.
15. Conceptus noster de Deo, sive idea Dei, in mente nostra existens, non est satis validum argumentum ad existentiam Dei probandam. Cum non omnia existant, quorum conceptus in nobis observantur: atque haec idea, utpote à nobis concepta, idque imperfectè, non magis quam cujusvis alius rei conceptus, vires nostras cogitandi proprias superet.
16. Cogitatio mentis est duplex: intellectus & voluntas.
17. Intellectus est perceptio, & judicium.
18. Perceptio est sensus, reminiscencia, & imaginatio.
19. Omnis sensus est perceptio alicujus motus corporci; quae nullas species intentionales desiderat: isque fit, non in externis sensoriis; sed solo cerebro.
20. Voluntas est libera & ad opposita, in naturalibus, indifferens: ut ipsa nobis testatur conscientia.
21. Hac se ipsam determinat; nec caeca est dicenda, sicut visus non dicendus surdus.

F I N I S.

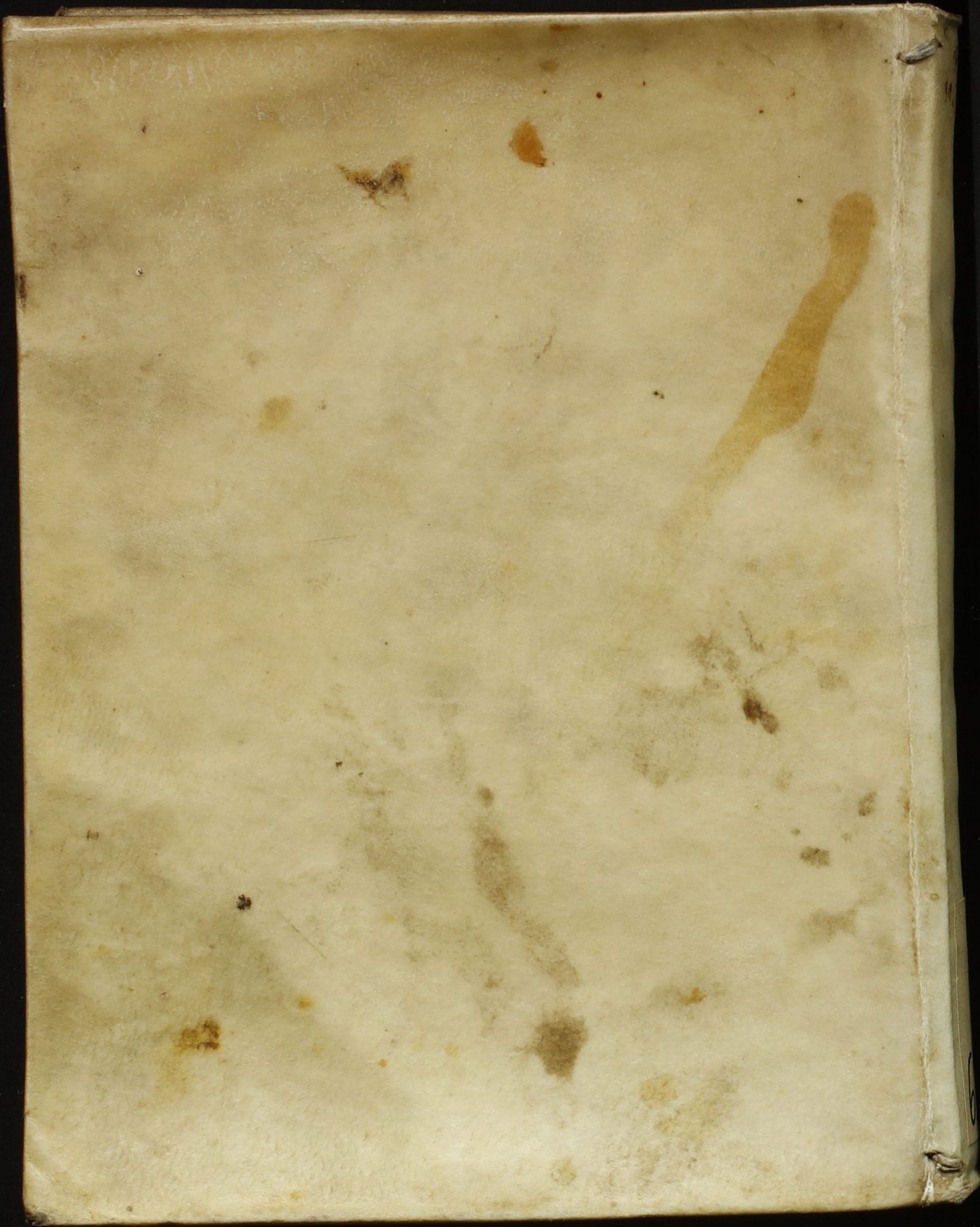
00 A 6396

ULB Halle 3
002 928 167

St

latus, cute prius deorsum tractâ, vel per
levem scarificationem surarum, vel vesi-
instituentâ; sed cum magni periculi ad-

am ad ea, quæ foris adhibita serum discu-
per aquas salvas & sulphureas, vel cata-
meris asinini, bryoniæ, rutâ, fimo capri-
no, farina lupinorum, sulphure & simi-

24
M E D I C A T I O
V I R I
C A C H E X I A L E V C O P H L E G M A T I C A
A F F E C T I:

Q V A M,
Divino adjuvante Numine,

SUB PRÆSIDIO
CLARISSIMI VIRI
D. HENRICI REGII,
Reip. Vtrajectinæ Poliatri, & Medicinæ
ac Botanices Professoris Ordinarii,

Publicè examinandam proponit
P E T R U S W A S S E N A E R Ultrajectinus.
Ad diem 2. Octobris, horâ 9. matutinâ.

Naturâ & Industriâ.

TRAJECTI AD RHENUM,
Ex Officinâ Iobannis à Noortdyck, In Acad. Typographi.
Anno 1647.